

به نام خدا		نام و نام خانوادگی:
اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین		پایه: دهم
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان البرز		رشته:
دبیرستان غیرانتفاعی خوارزمی		
نام آزمون: فارسی		
مدت آزمون 70 دقیقه		
تاریخ: 1401/10/		
بارم	شرح	ردیف
الف: "قلمرو زبانی"		
1	معادل امروزی واژه های زیر را بنویسید. الف) - شوخ از خود باز کنیم. (ب) ما را به نزدیک خویش باز گرفت.	1
1	معنای واژه های مشخص شده را ذکر کنید. - دست معلم از <u>وقب حیوان</u> روان شد. - راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل <u>پله</u>	2
1.5	برای هر یک از واژه های زیر دو هم خانواده بنویسید. حرمت: مقدار: مستغنی:	3
0.5	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله مرتب کنید. گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن، چهره نما، تیزپا	4
1	واو عطف و پیوند را مشخص کنید. - زندگی و سفر مانند هم هستند. - در طول زندگی سفر می کنیم و در سفر هم زندگی می کنیم.	5
0.5	در عبارت زیر غلطهای املائی را بیابید و صحیح هریک را در زیر آن بنویسید. چندان که در حمام شدیم دلاک و غیم و هر که در مصلخ گرمابه بود همه برپای خاستند.	6
0.5	کدام قسمت جمله مقابل حذف شده است؟ نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو	7
1	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. وسعت تو را چگونه در <u>سخن</u> تنگ مایه بگنجانم؟	8
ب: "قلمرو ادبی"		
1	هر یک از کنایه های زیر به چه معناست؟ - راه دست خودش هم نیست. - صورتک به رو نداشت.	1
1	آرایه های به کار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید. چون بگشایم ز سر مو شکن گه به دهان بر زده کف چون صدف ماه ببیند رخ خود را به من گاه چو تیری که رود بر هدف	2

1	مجاز را در ابیات زیر نشان دهید. پشت دیوار آنچه گویی هوش دار تا نباشد در پس دیوار گوش	3
0.5	در مصرع " بی مهر رُخت روز مرا نور نمانده است" ایهام را پیدا کنید.	4
1	دو رکن اصلی تشبیه را در عبارت مقابل بیابید: "قرآن مانند است به بهشت جاودان"	5
2	از شعر حفظی " بوی گل و ریحان ها " دو بیت نخست را بنویسید.	6
ج: "قلمرو فکری"		
2	معنای ابیات زیر را بنویسید. نعره برآورد، فلک کرده گر دیده سیه کرد شده زهره در حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد	1
1	در جمله زیر نویسنده بر کدام ویژگی اخلاقی تاکید می کند؟ -اثر غم و شادی، پیش مردمان بر خود پیدا مکن.	2
0.5	مَثَل "گندم نمای جو فروش" آدمی را از چه کاری بر حَذَر می دارد؟	3
1.5	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. -دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. -چون بر رُقعہ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلّیت چیست. -پیش از تو هیچ اقیانوس را نمی شناختم که عمود بر زمین بایستد.	4
1.5	در بیت زیر مقصود از کلمات (رَمه ، چوپان ، گرگ طبع) چیست؟ ای تو رَمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	5

نام و نام خانوادگی: _____
 پایه: دهم
 رشته: _____
 به نام خدا
 اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین
 مدیریت آموزش و پرورش شهرستان البرز
 دبیرستان غیرانتفاعی خوارزمی

نام آزمون: فارسی
 مدت آزمون: 70 دقیقه
 تاریخ: 1401/10

ردیف شرح

الف: "قلمرو زبانی"

1 معادل امروزی واژه های زیر را بنویسید.
 الف) شوخ از خود باز کنیم. (ب) ما را به نزدیک خویش باز گرفت.
 جزب
 بدرفت

2 معنای واژه های مشخص شده را ذکر کنید.
 - دست معلم از وقب حیوان روان شد.
 - راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل پله
 فرشته
 آزادده

3 برای هر یک از واژه های زیر دو هم خانواده بنویسید.
 حرمت: محرّم - حرام مقدار: مقاریر - قدر مستغنی: عنا - استغنا

4 بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله مرتب کنید.
 گشت یکی چشمه ز سنگی جدا بیر همه غلغلان و صغوه و زینیا از سنی جداست
 غلغله زن، چهره نما، تیز پا

5 واو عطف و پیوند را مشخص کنید.
 - زندگی و سفر مانند هم هستند. عطف
 - در طول زندگی سفر می کنیم و در سفر هم زندگی می کنیم. ربط

6 در عبارت زیر غلطهای املائی را بیابید و صحیح هریک را در زیر آن بنویسید.
 چندان که در حمام شدیم دلاک و غیم و هر که در مصلح گرمابه بود همه برپای خاستند.
 قیم
 صلح

7 کدام قسمت جمله مقابل حذف شده است؟
 نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو است
 حذف فعل اسنادی

8 نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.
 وسعت تو را چگونه در سخن تنگ مایه بگنجانم؟
 مقبول
 مضم

ب: "قلمرو ادبی"

1 هر یک از کنایه های زیر به چه معناست؟
 - راه دست خودش هم نیست. گرا بر راهت ندانم
 - صورتک به رو نداشت. دور در نبود

2 آرایه های به کار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید.
 چون بکشایم ز سر مو شکن
 گه به دهان بر زده کف چون صدف
 ماه ببیند رخ خود را به من
 گاه چو تیری که رود بر هدف
 شخصی در جایی
 شه

1	3	مجاز را در ابیات زیر نشان دهید. پشت دیوار آنچه گویی هوش دار
0.5	4	تا نباشد در پس دیوار گوش مجاز از آن ^{بهر حسن} در مصراع "بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است" ابهام را پیدا کنید. ^{صورت خورشید} ^{صورت محبت}
1	5	دو رکن اصلی تشبیه را در عبارت مقابل بیابید: "قرآن مانند است به بهشت جاودان" ^{مستط} ^{مستط}
2	6	از شعر حفظی "بوی گل و ریحان ها" دو بیت نخست را بنویسید. گمزه زدن بیل به جابه دریدن گل باد و آسمان از یاد درت نسا
ج: "قلمرو فکری"		
2	1	معنای ابیات زیر را بنویسید. نعره بر آورد، فلک کرده نگر دیده سیه کرد شده زهره در بادیه که اسیر جوارن در با صیقل سیه رفت و به لبت آریه
1	2	حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد در جمله زیر نویسنده بر کدام ویژگی اخلاقی تاکید می کند؟ - اثر عم و شادی، پیش مردمان بر خود پیدا مکن. رازدار در خویش دار بران
0.5	3	مثل "گندم نمای جو فروش" آدمی را از چه کاری بر خنجر می دارد؟ اشن در در در با کار
1.5	4	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. - دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کندم فقر بود بهول نداشت به جمال من رسیدی نه - چون بر رقعہ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست. دست ناسرا بسید به شایسته من به برد - پیش از تو هیچ اقیانوس را نمی شناختم که عمود بر زمین بایستد. قبل از تو هیچ دریا بی گران را نریخه بود که بر آردن زمین را بر برد (خطاب مولانا)
1.5	5	در بیت زیر مقصود از کلمات (رَمه، چوپان، گرگ طبع) چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد مردم طلوعه ^{حاکمان ملام} ^{طلوع و عادت چوپان}